

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

Inleiding

De Nijmeegse broers Paul, Herman en Johan van Lymborch zijn de beroemdste kinderen van Nijmegen. Ze zijn zelfs wereldberoemd! Lang geleden werden ze net zo bewonderd als nu bekende voetballers, popmuzikanten of filmsterren. De gebroeders Van Lymborch waren schilders. Misschien heb je weleens gehoord van Picasso, Rembrandt en Van Gogh. In dat rijtje horen ze dus thuis. Ze woonden rond het jaar 1400 in Nijmegen. Dat was in de Middeleeuwen. De tijd van ridders, jonkvrouwen, kastelen en nog veel meer!

De broers gingen niet naar school. Ze leerden het schilderen van hun ouders, oom en opa. Hun moeder Metta borduurde vlaggen met mooie figuren hun vader maakte houten beelden voor de kerk, hun oom Johan maakte schilderijen op houten panelen en hun opa beschilderde wapenschilden. De familie van hun moeder had de naam **Maelwael**. In oud-Nederlands betekent *maelen*, schilderen. En wael betekent wel, goed of mooi. De familie *mooi-schilderen* dus!

Ze maakten in Frankrijk prachtige boeken vol kleurrijke illustraties – miniaturen – die wereldberoemd zijn geworden. Hun kunst laat ons vandaag de dag veel zien over het leven in de middeleeuwen. In deze les kruipen leerlingen zelf in de huid van een middeleeuwse kunstenaar en maken ze een eigen geïllustreerde pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch.

MAELWÆL
VAN LYMBORCH

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

Doel

Leerlingen maken kennis met middeleeuwse kunst en de werkwijze van de gebroeders Van Lymborch, en passen dit toe door zelf een geïllustreerde pagina te maken in hun stijl.

Doelgroep

Groep 5 t/m 8

Leerdoelen

Aan het eind van de les:

- weten leerlingen wie de gebroeders Van Lymborch waren en waarom hun werk belangrijk is.
- herkennen leerlingen kenmerken van middeleeuwse boekillustraties.
- hebben leerlingen ervaring opgedaan met beeldende technieken zoals tekenen, schilderen en decoreren.
- kunnen leerlingen samenwerken aan een gezamenlijke artistieke opdracht.

Competenties

- Creatief denken en handelen
- Cultureel bewustzijn
- Samenwerken
- Zelfexpressie
- Reflectie op kunst en erfgoed

Kerdoelen:

- 51. Historische bronnen
- 54. Utdrukken en communiceren
- 55. Reflecteren
- 56. Cultureel erfgoed

Tijdvak

Steden en Staten – 1000 tot 1500

MAELWÆL
VAN LYMBORCH

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

Benodigheden

- Voor elke leerling een print van het werkblad met de rand op dik A4-papier (zie de laatste pagina van de lesbrief).
- Prints van de voorbeeldillustraties uit Les Belles Heures.
Meer voorbeelden ter inspiratie: [Les Très Riches Heures](#) & [Les Belles Heures](#).
- Potloden, kleurpotloden, stiften en/of verf.
- Eventueel kalligrafeer- of glitterpennen voor de tekst en randversiering.
- Digibord of computer om het [introductioniefilmpje](#) te bekijken.

Vooraf

- Verdeel de klas in groepjes van drie. Elke leerling heeft een eigen blad waarmee het groepje onderling kan rouleren, zodat elke leerling op elke pagina één onderdeel heeft gemaakt (tekening, tekst en marge). Zo hoeft niemand op elkaar te wachten.
- Vertel de leerlingen over de gebroeders Van Lymborch.
Gebruik hiervoor de tekst uit de inleiding en bekijk dit introductioniefilmpje.

MAELWAE
VAN LYMBORCH

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

3. Verwerkingsopdracht

Als verwerkingsopdracht mogen de kinderen creatief aan de slag.
De gastdocent heeft kleurplaten bij zich met daarop (in vereenvoudigde stijl) kenmerkende afbeeldingen van bladzijden uit een boek van de gebroeders Van Lymborch met middeleeuwse beroepen.
Dit kunnen ze na de gastles of op een ander moment, onder begeleiding van de eigen leerkracht, naar eigen inzicht inkleuren.

4. Afsluiting

Sluit het lesprogramma af met een gezamenlijke reflectie.
Bespreek met de leerlingen hoe ze de gastles hebben ervaren.
Wat wil je erover vertellen?
Wat wist je nog niet?
Wat vond je het leukst om te doen en waarom?
Weet je al wat voor beroep je zou willen later?

MAELWÆL
VAN LYMBORCH

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

OPDRACHT

Maak een middeleeuwse geïllustreerde pagina, geïnspireerd op het werk van de gebroeders Van Lymborch. Je bladzijde bestaat uit drie delen:

1. De tekening in het midden: Bedenk samen een scène uit de middeleeuwen.

2. De tekst eronder: Schrijf een bijpassend stukje tekst of een kort gedicht. Gebruik sierlijke letters!

3. De versierde marge: Versier de randen van de pagina met patronen, bloemen, dieren of andere figuren – net als in de echte manuscripten.

Werk alleen of samen in een groepje, net als de broers deden. Verdeel de taken per pagina: wie maakt de tekening, wie schrijft de tekst en wie versiert de rand? Laat je inspireren door wat je geleerd hebt over de middeleeuwen of bekijk illustraties van de broers online.

Werk precies en zorgvuldig. Aan het eind kunnen jullie een kleine tentoonstelling maken van jullie kunstwerken.

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

voorbeelden:

MAELWÆL
VAN LYMBORCH

Middeleeuwse miniaturen

Ontwerp een pagina in de stijl van de gebroeders Van Lymborch

